

Eesti Lennuakadeemia
Estonian Aviation Academy

MAJANDUSAASTA ARUANNE 2014

Asutuse nimetus	Eesti Lennuakadeemia
Registrikood	70005699
Juriidiline aadress	Lennu 40 Reola küla, Ülenurme vald 61707 Tartumaa Eesti Vabariik
Telefon	+372 744 8100
Faks	+372 744 8125
E-post	eava@eava.ee
Interneti koduleht	www.lennuakadeemia.ee
Majandusaasta algus	01. jaanuar 2014
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2014

TARTU 2015

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE.....	3
1. Üldisloomustus.....	3
2. Ülevaade 2014. aasta olulisematest eesmärkidest ja nende täitmisest	3
3. Õppetöö.....	5
4. Koostöö, personaliarendus ja kvaliteet	9
5. Eeldatavad arengusuunad järgmisel majandusaastal	13
6. Rektori hinnang sisekontrollisüsteemile	15
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	17
Rektori kinnitus raamatupidamise aastaaruandele.....	17
Bilanss	18
Tulemiaruanne	19
Riigieelarve täitmise aruanne.....	20

TEGEVUSARUANNE

1. Üldiseloostus

Eesti Lennuakadeemia (edaspidi ka akadeemia) on Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi HTM) hallatav riigi rakenduskõrgkool, kus koolitatakse lennunduserialade spetsialiste. Akadeemia õppeprotsessis rakendatakse erinevate õigusaktidega kõrgharidusele kehtestatud nõudeid ja rahvusvahelisi lennundusstandardeid. Lennuakadeemia õppetegevus on üles ehitatud paindlikule õppemoodulite süsteemile. Õppetöö toimub kõrghariduse esimesel astmel. Kinnitatud on kutseõppe õppekava lennuliiklusteeninduse erialal. Vastavalt ettevõtete vajadusele korraldatakse tegevspetsialistidele täiendus- ja ümberõpet.

Akadeemia liikmeskond 30. septembri 2014.a seisuga:

- Eesti Lennuakadeemias õppis 281 üliõpilast, kõik õppurid õpivad päevases õppes täiskoormusega;
- töötajaid kokku 53 (sh 4 viibis lapsehoolduspuhkusel), kellest 34 töötas täisajaga.

2. Ülevaade 2014. aasta olulisematest eesmärkidest ja nende täitmisest

- 1) Aasta mitmed olulisemad tegevused lähtusid institutsionaalse akrediteerimise tagasisidest. Koolitusorganisatsioonide dokumentatsiooni haldamine viidi dokumendihaldussüsteemi. Õppekorralduseeskirja lisati punktid erivajadusega üliõpilaste õppetingimuste kohta. Üliõpilaste mobiilsus on kasvanud. Koostati „Eesti Lennuakadeemia teadus- ja arendustegevuse kord“ ja „Eesti Lennuakadeemia teadus- ja arendustegevuse tegevuskava aastaks 2014“. Alustati uue tegevuskava koostamist aastaks 2015.
- 2) Akadeemia üheks oluliseks prioriteediks oli ja on jätkuvalt personali arendamine. Jätkus 2012. aastal algatatud ELA õppejõudude arenguprogramm. Programm hõlmab noorte, alustavate õppejõudude koolitamist ja arendamist. Koolituskavade koostamine toimub koostöös teiste rakenduskõrgkoolidega. Programmi osana jätkus ka mentorluse rakendamine akadeemias.
- 3) Lennuakadeemia õppetegevuse korraldamine ja arendamine.
  - Institutsionaalse akrediteerimise tulemuste analüüsi põhjal viidi läbiarendustegevusi ning tehti muudatusi, mis toetavad TALi valdkonna arengut.
  - Peamised tegevused tulenesid vajadusest akadeemia siseregulatsioone uuendada. Uuendatud dokumendid on alljärgnevad: õppekorralduseeskiri, õppekulude hüvitamise tingimused ja kord, Eesti Lennuakadeemia õppetööstuste taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ja kord 2014/2015. õppeaastal, õppekulude hüvitamise määrad 2014/2015. õppeaastal rakenduskõrgharidusõppes, tulemusstipendiumi määramise ja maksmise tingimused ja kord. Seoses seaduse muudatusega on alustatud õppejõudusid puudutavate regulatsioonide muutmiseega.
  - Uuendati õppekavasid, täpsustati praktika eesmäärke, analüüsiti ja täiustati ainekavasid.
  - Väljalangevuse vähendamiseks läheneti igale õppijale individuaalselt ning pakuti varakult tuge, korraldades reaalinetes abitunde ning viies läbi individuaalseid nõustamisi.
  - Üliõpilaste lõputööde kvaliteetse juhendamise tagamiseks viidi läbi koolitusi lõputööde juhendajatele ning küsiti lõpetajatelt tagasisidet juhendamise kohta.

- Rahvusvahelise mõõtmeparendamiseks korraldati inglise keele kursusi õppejõududele, kutsuti välisõppejõude õppetööd läbi viima ning suunati oma õppejõude välispartnerite juurde õppetööd läbi viima, on suurendatud üliõpilaste mobiilsust.
  - Kaasati vilistlasi õppeprotsessi läbiviimisse.
  - Alusõppe moodulite osas jätkus koostöö Tartu Ülikooli ja Eesti Maaülikooliga ning lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise eriala erialaõppes Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga. Lennuakadeemia viis koostöölepingu alusel läbi lennundusõpet Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustele.
- 4) Täienduskoolituse süsteemne arendamine ja mahu suurendamine on olnud lennuakadeemia pikaajalise arengu strateegiliseks põhisuunaks. Koostati ja avaldati kodulehel lennuakadeemia täienduskoolituste loetelu 16 kursuse kirjeldusega. Arengukavas märgitud plaan jäi siiski täies mahus täitmata, kuna arengukava koostamisel oli hinnang koolitusvajaduste kasvule liiga optimistlik.
  - 5) 2014.a alustati akadeemia õppe- ja arendustegevust toetava Euroopa Liidu fondidest rahastatava projektiga "Kopteri lennuimitaatori soetamine Eesti Lennuakadeemiale".
  - 6) Rakenduskõrgkoolide Rektorite Nõukogu koostöös tegeldi rakenduskõrghariduse jooksvate probleemide lahendamise, millest aktuaalsemad olid uus rahastamissüsteem, praktikakorraldus, mobiilsus ja rahvusvahelistumine. Osaleti koostööprojekti "Rakenduskõrgharidus Euroopa kõrgharidusruumis: väljundid, institutsioonid ja toimetud 2020" väljatöötamisel.
  - 7) Teadlikkuse tõstmiseks akadeemiast ja lennunduserialadest, lennundushariduse ja valdkonna populariseerimiseks ning akadeemiast positiivse kuvandi loomiseks rakendas akadeemia aasta jooksul mitmeid tegevusi.

2014. aastal võtsime oma õppehoones vastu 29 haridusvaldkonna huvigrupi (lisaks kooliõpilastele ka nt Tartumaa karjäärikoordinaatorid ning Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Selts). Lisaks on akadeemia ringkäike korraldatud ka erinevatele ettevõtetele ja asutustele, kes on oma seminari, üritusi akadeemia ruumides korraldanud. Akadeemia esindus osales 12 messil/haridusüritusel üle Eesti. Kevad- ja sügisvaheajal ootasime noori akadeemiaga tutvuma tudengivarjunädala raames.

Koostöös tudengiorganisatsiooniga MTÜ Eesti Lennundusselts korraldasime loengusarja "Sissejuhatus lennunduserialadesse", mille eesmärk oli eelkõige pakkuda tulevastele sisseastujatele võimalust kandideerimiseks paremini ette valmistuda. Osalejad said laiapõhjalise ülevaate lennundusvaldkonnast ja akadeemia õppekavadest, sh Eesti lennundusettevõtetest, aerodünaamikast, meteoroloogiast, lennuohutusest jm. Kursusele registreerus 32 osalejat, akadeemiasse kandideeris ja immatrikuleeriti neist 6.

- 8) Akadeemia koostöövõrgustike säilitamise ja arendamise eesmärgil korraldasime traditsiooniliselt nüüdseks juba 19. korda toimunud üle-eestilist lennundusseminari. Seekordne seminar kandis pealkirja "Rahvusvaheline Eesti lennundus" ning oli kakskeelne. Üritus leidis aset lennuakadeemias 13.-14.11.2014. Samuti korraldasid akadeemia töötajaskond ning üliõpilased koostöös Eesti Lennundusmuuseumiga 24. ja 25. mail toimunud Eesti Lennupäevi. Esmakordselt tegeles kogu ürituse reklaami ja meediategevusega akadeemia turundus- ja kommunikatsiooniosakond. Üliõpilased vastutasid muuhulgas turvalisuse tagamise eest ning tutvustasid muuseumi eksponaate.
- 9) Akadeemia tegevuste finantseerimiseks koostati põhitegevuste täitmist tagav eelarve, lisaks koostati ja realiseeriti täienduskoolituse jt teenuste pakkumise kaudu arendustegevuste finantseerimiseks omatulu ja projektipõhise finantseerimise eelarved.

Muu hulgas soetati 2014. a põhivara järgmiselt:

- kaks testseadmete komplekti sidelaborisse summas 11 025 €
- muruniiduk välisjaljastuse korrastamiseks summas 4 083 €
- termokaamera õppeangaari summas 3 747 €
- ühisveevärgi liitumistasu summas 3 100 €
- omavahenditest soetati lennujuhtimissimulaatori tarkvara summas 44 000 €.

Suurematest omatulu projektidest tuleks rõhutada:

- Lennuliiklusteeninduse ASI lennujuhtide täienduskoolitus – 34 328 €
- Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste ohvitseride koolitus - 24 497 €
- innovatsiooniosakutega finantseeritud arendusteenused -15 000 €
- ICAO inglise keele tasemeeksamite läbiviimine - 5 750 €
- lennutehnilise koolituse osakonna läbiviidud täienduskoolitused summas 19 999 € ja arendustegevuse projektid summas 11 300 €
- lennutreeningseadme kasutamine täienduskoolituste läbiviimiseks ja akadeemia tutvustamiseks - 13 532 €

3. Õppetöö

2014. aastal toimus õppetöö transporditeenuste õppevaldkonnas rakenduskõrgharidusõppe neljal õppekaval ja tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupis ühel õppekaval:

1. Lennuliiklusteenindus (2282),
2. Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine (118857),
3. Õhusõiduki juhtimine (2283),
4. Lennundusettevõtte käitamine (2284).

Tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagruppi kuulub “Õhusõiduki ehituse ja hoolduse õppekava” (118817).

Sõlmitud on koostööleping Eesti Maaülikooliga ergonoomika magistriõppe õppetöö läbiviimiseks 30 EAP mahus.

Õppekavasid arendati järgnevatel eesmärkidel:

1. Suurendada üliõpilaste ettevõtlikkust ja praktilisi oskusi vastavalt tööandjate soovidele. Lennuliiklusteeninduse erialal on üliõpilastel võimalus õppida kõrvalerialana lennundusettevõtte käitamise eriala.
2. Informaatika õppeaine kohandati vastavalt lennuakadeemia vajadustele, õppetööd viivad läbi lennuakadeemia õppejõud. Seoses sellega on oluliselt paranenud õppeainele antud tagasiside.
3. Parendatud on lõputöö moodulit, uus õppeaine on lõputöö koostamise seminar, mis viiakse läbi viies erialases rühmas. Antud muudatust rakendatakse 2015.a õppekavades.
4. Õppekavades on tehtud muudatusi ainete paigutuse osas aastate ja semestrite kaupa tuues rohkem erialaseid aineid esimestele kursustele ja parandatud on ainete järjestust (on järgitud eeldusaineid ja ainete lõimumist).
5. Muudatused puudutavad ka võõrkeelte õpet. Seoses tööandjate sooviga on kõikidel erialadel kohustuslikuks võõrkeeleks vene keel.

Alusõppe moodulite osas jätkus koostöö Tartu Ülikooli ja Eesti Maaülikooliga ning lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise eriala erialaõppes Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga.

Üliõpilastele on loodud tugiteenuste võrgustik (õpi- ja karjäärinõustajad), pakutakse varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) nõustamisteenust.

Lennuakadeemia viib koostöölepingu alusel läbi lennundusõpet Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustele.

3.1. Riikliku koolitustellimuse täitmine

2013/2014 õppeaastal õppis Eesti Lennuakadeemias 281 üliõpilast (seisuga 30.09.2014).

Tabel 1.

Üliõpilaste jagunemine õppekavade kaupa

Lennuliiklusteenindus	44
Lennundusettevõtte käitamine	47
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine	57
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	87
Õhusõiduki juhtimine	46

2014. aastal lõpetas Eesti Lennuakadeemia 49 üliõpilast. 2014.a täideti riiklik koolitustellimus 79% ulatuses (RKT = 62, lõpetas 49 üliõpilast).

Tabel 2.

RKT täitmine 2013/2014. õppeaastal, lõpetajate arv

Õppekava nimetus	RKT	Lõpetajate arv
Rakenduskõrgharidusõpe		
Lennuliikluse juhtimine	24	
Lennuliiklusteenindus (ATS)		8
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine (CNS)		7
Õhusõiduki juhtimine (PIL)	10	11
Lennundusettevõtte käitamine	28	
Lennundusettevõtte käitamine (AM)		12
Õhusõiduki ehitus ja hooldus (TECH)		11
	62	49

Selgitus: RKT esitati Eesti Lennuakadeemiale kolmele õppekavale: lennuliikluse juhtimine (erialad: lennuliiklusteenindus ja lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine), õhusõiduki juhtimine (PIL) ja lennundusettevõtte käitamine (erialad: lennundusettevõtte käitamine ja õhusõiduki

ehitus).

2013. a muutused õppekava nimetused, üliõpilased viidi üle uute nimetustega õppekavadele. Seetõttu 2013/2014. õa lõpetasid viie õppekava üliõpilased: lennuliiklusteenindus (ATS); lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine (CNS); õhusõiduki juhtimine (PIL), lennundusettevõtte käitamine (AM), õhusõiduki ehitus ja ehitus (TECH).

3.2. Praktikate korraldamine

Lennuakadeemia õppekavades olevad praktikad võib liigitada kaheks: tutvumispraktikad ja erialapraktikad. Lennuakadeemia koostööpartnerid praktika läbiviimisel on peamiselt lennundusettevõtted, kuid on ka ettevõtteid, mille toodangut (nt elektroonikaseadmeid) kasutatakse lennunduses.

Kõik teise kursuse üliõpilased tutvuvad reaalses töökeskkonnas erinevate Eesti lennundusettevõtete, nende töökorralduse ja oma eriala perspektiividega Eestis. Tallinna lennujaamas tutvuvad üliõpilased erinevate allüksuste töömeetoditega, praktilise töö kaudu kinnistatakse akadeemias omandatud teoreetilisi teadmisi ja oskusi. Omandatakse esmased oskused lennuliikluse koordineerimise, tehnoloogiliste süsteemide hoolduse, õhusõidukite ja reisijate teenindamise alal.

Lennuliiklusteeninduse õppekava. Lennujuhtide erialapraktika sisaldab tutvumislende ja simulaatoripraktikat ning töökohapraktikat ettevõtetes. 2014. aastal korraldasime töökohapraktikaid Eesti ja Soome Vabariigi ettevõtetes. Praktikad toimusid jaanuarist märtsini ja maist augustini 2014. Enne töökohapraktikale asumist taotlesid üliõpilased Lennuametist lennujuhi õpilase loa ning praktilal olles osutasid teenust iseseisvalt, instruktori järelevalvel.

Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise õppekava üliõpilaste praktika hõlmab järgmisi valdkondi: seireseadmete hooldamine, trükkplaatide monteerimine, raadioelektronika aparatuuri valmistamine ja erialane töökohapraktika ettevõtetes.

Õhusõiduki juhtimise erialal toimub lennupraktika õppekavas ettenähtud lennuki ja kopteri tüüpidel, osa praktikast tehakse lennutreeningvahendil FNPT II/MCC. Lennupraktika programmi on kinnitanud Eesti Lennuamet ning see on vastavuses Eesti, ICAO, JAA ja EASA lennundusõigusaktidega. Lennupraktika programmi edukal läbimisel omistatakse üliõpilasele vastav piloodiluba. Üliõpilased registreerivad oma lennud logiraamatus. Õppevõlgnevustega üliõpilasi lennupraktikale ei lubata.

Lennundusettevõtte käitamise erialapraktikate raames täidab üliõpilane lisaks tutvumispraktikatele erinevaid tööülesandeid lennundusettevõttes: osaleb turundusüritustel, töötab klienditeeninduse tööpositsioonidel (*check-in, gate*) ning erinevates üksustes ASis Estonian Air, ASis Tallinna Lennujaam, ASis Panaviatic ja teistes lennundusettevõtetes, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumis täidab praktilisi ülesandeid. Iga praktika kohta koostab üliõpilane aruande. Praktika arvestamisel ja selle korralduse parendamisel võetakse arvesse ka praktikakoha juhendaja tagasisidet, kus ta kinnitab praktika soorituse ja annab hinnangu praktikandi eelnevale ettevalmistusele ja tegevusele. Spetsialiseerumispraktika toimub samaaegselt lõputöö koostamisega lennundusettevõttes.

Õhusõiduki ehituse ja hoolduse erialapraktika viiakse läbi lennuakadeemia õppeangaaris ning Eestis registreeritud õhusõiduki hooldusorganisatsioonides. Praktika korraldamisel, sh praktikajuhendajate määramisel, lähtutakse Eesti Lennuakadeemia lennundustehnilise personali koolitusorganisatsiooni käsiraamatust (MTOE). Üliõpilased registreerivad praktikaperioodil tehtud tööd praktikapäevikus ning toimunud praktikat hindavad Eesti Lennuameti poolt heakskiidetud praktikajuhendajad/hindajad. Praktika tagasisidestatakse ja kontrollitakse auditite käigus.

Olulisemad koostööpartnerid praktika läbiviimisel

Eriala	Praktikabaasid
Lennuliiklusteenindus	Lennuliiklusteeninduse AS, Finavia Corporation
Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine	Lennuliiklusteeninduse AS, Õhuvägi, AS Tallinna Lennujaam, OÜ Rantelon, AS Enics Eesti, Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutus, Politsei- ja Piirivalveamet, Tehnilise Järelevalve Amet, Televõrgu AS
Õhusõiduki juhtimine	AS Pakker Avio, AS Estonian Air
Lennundusettevõtte käitamine	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Lennuamet, AS Tallinna Lennujaam, AS Estonian Air, AS Panaviatic
Õhusõiduki ehitus ja hooldus	AS Panaviatic Maintenance, Õhuvägi, Aerohooldus OÜ, AS Air Maintenance Estonia, Politsei- ja Piirivalveameti Lennusalk, Nordic Aircraft Service AS
Lennundustegevuse korraldus	AS Estonian Air, Õhuvägi

3.3. Täienduskoolitus

2014. aastal korraldati alljärgnevad täienduskoolitused:

- 1) Täienduskoolitused ASi Air Maintenance Estonia, Politsei- ja Piirivalveameti lennusalga, ASi Panaviatic, Õhuväe, ASi Nordic Aircraft Service ja välisriikide õhusõidukite hooldusorganisatsioonide töötajatele lennundustehniliste töötajate pädevuste hoidmiseks ja taastamiseks teemadel: "Implementing rule Part-M"; "Electrical wiring and interconnection systems"; "Implementing Rules Part-M, Part 145"; "Implementing Rules Part 145"; "Osa-66, Osa-147 koolitusnõuded"; "Fuel Tank Safety, Phase II"; "Electrical Wiring and Interconnection Systems: Target Groups 1 and 2"; täienduskoolituskursus Air Maintenance Estonia mehaanikute väljaõppeks (Materials and Hardware; Maintenance Practices; Airplane structures and systems; Turbine engine and propellers; Technical English).
- 2) Inimteguri ja auditeerimise koolitused Politsei ja Piirivalveameti lennusalgale ja Õhuväe lennubaasile ning ASile Panaviatic.
- 3) Täienduskoolitus "Lennuliikluse korraldus" Lennuliiklusteeninduse ASi uutele töötajatele eriala valdkonna tundmaõppimiseks. Antud kursusel said soovi korral osaleda ka teiste ettevõtete töötajad.
- 4) Koostöös Sisekaitseakadeemiaga koostasime, kooskõlastasime Lennuametiga ja viisime läbi täienduskoolituse "Kriisireguleerimine lennuliiklusteeninduses" Lennuliiklusteeninduse ASi lennujuhtidele. Koolitus sisaldas nii teoreetilist osa kui praktilisi ülesandeid simulaatoris. Kuna lektoritena osalesid päästekolledži õppejõud, siis osutus koolitus mõlemapoolselt, nii päästetöötajate kui lennujuhtide seisukohalt kasulikuks.
- 5) Simulaatorõpe Lennuliiklusteeninduse ASis lennujuhina tööle asujatele vastavalt ettevõtte koolitusplaanile.
- 6) Uute RNAV protseduuride täiendusõppe kursus Lennuliiklusteeninduse ASi Tartu lennujuhtimisüksuse lennujuhtidele.
- 7) Simulaatorõpe tegevpilootidele.
- 8) Õhuväe inspekteerimine ja vastavate koolituste läbiviimine.
- 9) CRMi koolitus Politsei- ja Piirivalveameti lennusalgale.
- 10) MCC koolitus erapilootidele.
- 11) Raadioside ja -mõõtmiste koolitus Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste maaväe kadettidele.
- 12) Üliõpilastööde juhendamise ja tagasisidestamise koolitus.
- 13) ICAO inglise keele tasemeeksamite läbiviimine lennuakadeemia keeltekeskuses.

3.4. Vastuvõtt

2014. aastal immatrikuleeriti 1. kursusele 55 üliõpilast: 6 lennuliiklusteeninduse, 12 lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise, 10 õhusõiduki juhtimise, 10 lennundusettevõtte käitamise ning 18 õhusõiduki ehituse ja hoolduse õppekavale.

4. Koostöö, personaliarendus ja kvaliteet

4.1. Koostöövõrgustik Eestis

Eesti lennundusettevõtete juhtidest, ministriumide ja Lennuameti esindajatest koosnev Eesti Lennuakadeemia nõunike kogu tuli 2014. aastal kokku kaks korda - 29. mail, kui nõunike kogu osales rektori valimistel, ja 13. novembril 19. lennundusseminari raames. Nõunike kogu istungitel andis akadeemia juhtkond tavapärase ülevaate akadeemia olulisematest tegevustest ja arutles nõunikega akadeemia strateegilise juhtimise ja lennundusettevõtetega toimuva koostöö küsimusi. Samuti andis nõunike kogu hinnangu akadeemia tegevusele aruandeperioodil.

Lennundusvaldkonna spetsialiste koondaval 19. lennundusseminaril arutati 2014. aastal põhiteemal "Rahvusvaheline Eesti lennundus". Seekordne seminar oli kakskeelne, muuhulgas käsitleti selliseid teemasid „Introducing New Financial Mechanisms for Regional Subsidies to Stimulate Traffic Growth“, „The Importance of the Home Airport As Basis for an Airline's Network“, „Estonian Remotely Piloted Aircraft Systems (RPAS) Testing and Demonstration Centre in Tartu“. Lennundusseminaril anti üle ka auhind "Aasta tegu Eesti lennunduses", mille pälvis 2014. aastal Öhuvägi: Ämari lennubaasi ööpäevaringsesse valmidusse viimise ja liitlaste õhuturbeoperatsioonide läbiviimise eest. Nimetatud konkursi eesmärk on tunnustada Eesti lennundusettevõtete või -organisatsioonide iga-aastast tegevust.

2014. a jätkus koostöös Eesti Lennundusmuuseumiga Eesti Lennupäevade organiseerimisel, kus lennuakadeemia töötajatel ja üliõpilastel oli kandev roll nii reklaamialases tegevuses, ohutuse tagamises kui muuseumi ekspositsiooni tutvustamises.

4.2. Rahvusvaheline koostöö

Eesti Lennuakadeemia osaleb alates 2014. aastast uues üliõpilaste õpiränneteks ja kõrgkooli töötajate välislähetusteks mõeldud mobiilsusprogrammis Erasmus+. Programmi viib ellu Euroopa Komisjon ja SA Archimedes perioodil 2014-2020. Oma põhimõtelt jätkab uus programm Erasmus LLP traditsioone, kuid on laiahaardelisem ning hõlmab enam tegevusi.

Seoses Erasmus+ programmiga oli kõikidel kõrgkoolidel kohustus sõlmida oma partneritega uued koostöölepingud. Lepingute ümbersõlmimine viidi lõpuni 2014.a esimeses kvartalis. Aasta lõpu seisuga on akadeemial 17 koostööpartnerit 16 riigis.

Erasmus+ programmi raames korraldatavat mobiilsust (üliõpilaste õpiränne õppimise/praktika eesmärgil; õppejõudude lühiajalised lähetused õpetamise eesmärgil; töötajate lühiajalised koolituslähedused; väliskülalisüliõpilaste vastuvõtt) reguleerib Eesti Lennuakadeemia Erasmus+ programmi haldamise kord, mida muudeti 2014. aasta augustis seoses uue programmi ja kõrgharidusreformi muudatustega. Akadeemia üliõpilased käisid õppimas järgmistes kõrgkoolides:

Universitat Politecnica de Catalunya (2);
Technical University of Košice (1);
Zurich University of Applied Sciences (1);
Thomas More Mechelen-Antwerpen (1);
Anadolu University (2);
Amsterdam University of Applied Sciences (1);

L'Ecole Nationale de l'Aviation Civile (2).

Lisaks välisõpingutele sooritasid kolm üliõpilast välispraktika (kaks üliõpilast lennundusettevõtte käitamise ning üks lennuliiklusteeninduse erialalt). Lennundusettevõtte käitamise eriala üliõpilaste praktikabaasideks olid Airbus SAS Prantsusmaal ja National Defence University Poolas. Lennuliiklusteeninduse eriala üliõpilane praktiseeris Türgis Anadolu University Airport'is. Erasmus+ uue tegevusena rakendunud äsjalõpetanute praktika võimalust kasutati samuti – aasta lõpus praktiseeris õhusõiduki juhtimise eriala lõpetanu Saksamaal ettevõttes Luftverkehr Friesland.

Eesti Lennuakadeemiat külastasid National Defence University (Poola) esindajad Leszek Elak ja Eugeniusz Cieslak, Riga Technical University (Läti) esindajad Igors Kurjanovics, Kristine Carjova ja Valerijs Muhins ning Vilnius Gediminas Technical University (Leedu) esindaja Kazimieras Maceika. Akadeemia töötajatest käisid mobiilsusprogrammi raames õppetööd läbi viimas Allan Nõmmik ja Priit Pajuste Amsterdam University of Applied Sciences'is (Holland), Jaan Tamm Ecole Nationale de l'Aviation Civile'is (Prantsusmaa) ning Signe Vanker Brno University of Technology's (Tšehhi). Haridustehnoloog Anu Roio kasutas mobiilsustoetust Saksamaal toimunud erialasel messil/seminaril osalemiseks ning Ants Aaver läbis täienduskoolituse Suurbritannias. Karine Mandel külastas Brno University of Technology'i kolleege, uurides sealse rahvusvaheliste suhete osakonna tööpõhimõtteid. Rahvusvahelisi suhteid arendati ja väliskülalisi võeti vastu ka Erasmus+ programmi koostööraamide väliselt.

2014. a. arendati jätkuvalt ka ingliskeelsete ainete moodulit väliskülalisüliõpilaste jaoks ning järgneval perioodil kavandatakse sellega veel intensiivsemalt tegeleda. Akadeemias õppisid külalisüliõpilased nii Poolast (5), Türgist (2), Hollandist (4), Leedust (1), Prantsusmaalt (1), Slovakiast (2) kui ka esmakordselt Bulgaariast (2) ja Tšehhist (1). Alates 2012.a kogume väliskülalisüliõpilastelt tagasisidet, mis on seni olnud väga hea. Rahvusvaheliste suhete spetsialist teeb kogutud tagasisidest kokkuvõtte 2015. aasta esimeses kvartalis.

Akadeemia üliõpilased (5) ja õppejõud Tõnis Jürimäe osalesid 2014.a juulis kahepäevases Euroopa Komisjoni poolt rahastatud intensiivprojekti LotSec, mida korraldas kolmandat ja ühtlasi viimast aastat Poola partnerkõrgkool National Defence University. Teemad keskendusid jätkuvalt õhupäästele ning keskkonnaseirele. Lisaks Eestile osalesid ka kõrgkoolid Leedust, Slovakiast, Tšehhist ja muidugi Poolast. Intensiivprojekti materjalidest valmib e-kursus ja õpik.

ESF DoRa programmi raames said kaks akadeemia noort õppejõudu võimaluse käia erialasel messil/seminaril ja täienduskoolitusel. Alates 2012.a reguleerib DoRa mobiilsusprogrammi korraldatavaid lähetusi DoRa programmi haldamise kord. 2014.a oli ühtlasi viimane aasta, mil oli võimalik programmi tegevustes osaleda.

2013.a alguses kinnitas akadeemia nõukogu ka rahvusvahelistumise strateegia aastateks 2013-2017, mis seab rahvusvaheliste tegevuste peamised eesmärgid, tegevused ja tulemusindikaatorid. Seoses akadeemia arengukava aastateks 2013-2017 muutmisega 2015. aastal tehakse korrekture ka rahvusvahelistumise strateegias.

4.3. Personaliarendus

Eesti Lennuakadeemias töötas 31. detsembri 2014.a seisuga 54 inimest (sh 3 viibis lapsehoolduspuhkusel), kellest 34 töötas täisajaga ning 20 osaajaga. Töötajatest 18 kuulub akadeemilise personali hulka (täistööaja arvestuses 14,4), neist on professoreid 1, dotsente 1, lektoreid 9, assistente 4 ja instruktoreid 3. Lisaks osales õppetöö erinevates vormides mitteakadeemilisi töötajaid. 2014. aastal oli antud tegevustesse (loengute, täienduskoolituste läbiviimine, vastavates arendusprojektides osalemine jms) kaasatud 12 mitteakadeemilist töötajat.

Õppetöö mitmekesistamise eesmärgil osaleb igal õppeaastal õppetöö läbiviimisel 25-35 töövõtulepingulist õppejõudu, kellest paljudega on akadeemial juba pikaajalisem koostöö. Õppetegevusse on kaasatud tippspetsialistid, praktikud ja õppejõud nii Eestist kui ka välismaalt.

Akadeemia personaliarenduse eesmärk on toetada igakülgset nii õppejõudude kui teiste töötajate kompetentside süsteemset ja läbimõeldud arengut. Akadeemias keskendub personali koolitus ja arendamine (töötajal oma erialal) tööks vajalike strateegiliste pädevuste arendamisele, töötajatele oskuste-teadmiste andmisele, järelkasvu planeerimisele, tunnustamisele ja motiveerimisele. Personaliarendus hõlmab erinevaid koolituskursusi, seminare ja konverentse väljaspool akadeemiat, veebipõhist õpet, sisekoolitusi, arenguvestluste ja motivatsioonisüsteemi jt koolitus- ning arendustegevusi, millest töötajad osa saavad.

Tagamaks personali koolitus- ja arendamisprotsesside paremat tulemuslikkust ja lisandväärtust akadeemiale, peetakse nende planeerimisel ja läbiviimisel silmas vastavate tegevuste seotust akadeemia strateegiliste eesmärkide ja väärtustega. Koolitus- ja arendustegevuste planeerimisel on aluseks igaks eelarveaastaks koostatav personali koolituskava ja -eelarve, mis tugineb töötajate koolitusvajaduste hindamisele (kvartaalsed tulemushindamised, arenguvestlused) ja akadeemia arengukavale.

Akadeemiline personal

Akadeemilise personali arendustegevustes on võetud fookusesse õppejõudude pedagoogilise ja haridustehnoloogilise kompetentsi täiendamine. Siinjuures on alusdokumendiks "Eesti Lennuakadeemia õppejõu arenguprogramm". Tegemist on osaga talendijuhtimisest, mille eesmärk on arendada olemasolevate õppejõudude ja potentsiaalsete õppejõu kandidaatide õpetamis- ja juhendamisoskusi tagamaks õppejõudude püsiv järelkasv akadeemias. "Õppejõu arenguprogrammi" eesmärgid lähtuvad järgmistest põhimõtetest:

- Tagatud on õppejõudude valmisolek viia läbi õppetööd inglise keeles ning ajakohaste õppemeetodite rakendamiseks vajaminev haridustehnoloogiline pädevus.
- Õppetöös kasutatakse nüüdisaegset õpikeskkonda ja õpetamismeetodeid.
- Headest õppetöö läbiviimise ja kvaliteedi saavutamise kogemustest õpitakse, neid levitatakse ja rakendatakse.
- Panustatakse õppejõudude koolitamisse ja arendamisse pedagoogika, didaktika, õpetamismetoodika ja haridustehnoloogia ning akadeemilise inglise keele valdkonnas.

Algaja kolleegi toetamiseks on alustatud mentorõppejõudude tegevusega. Mentorprogrammi raames on koolitatud viis mentorit ning plaanis on koolitamist jätkata. Mentorid toetavad oma menteede õpetamispädevuste arendamist ja akadeemia organisatsioonikultuuriga kohanemist ning teiselt poolt tegelevad ka enda kompetentside arendamisega. Pikem eesmärk on osaleda aktiivselt kõrgkoolidevahelises mentorõppejõudude võrgustikus.

Täienduskoolituste kõrval soodustab akadeemia ka töötajate tasemeõpet. 2014. aastal õppis akadeemia töötajatest 2 doktoriõppes, 6 magistriõppes. Akadeemia õppejõududest on 4-l doktorikraad, 14-l magistrikraad või vastav kvalifikatsioon, 11-l bakalaureusekraad või rakenduskõrgharidus ja 1-l kutsekraad.

Üldised motivatsiooni- ja arendustegevused

Olulise motivatsiooni- ja arendustegevuste osana toimusid ka 2014. aastal arenguvestlused, mille tulemused/kokkuvõtted on aasta-aastalt muutunud sisukamaks. Arenguvestlustel tehtud ettepanekuid arvestatakse tööprotsesside ja töökorralduse parendamisel, muutmisel.

Aasta lõpus alustati töötasustamise, sh tulemusjuhtimise ja -tasustamissüsteemi muutmist. Eesmärk on viia läbi akadeemilise ja mitteakadeemilise personali ametikohtade hindamine (kvalifikatsioon, vastutuse ulatus, töökoormus jt näitajad) ning sellest lähtuvalt kujundada uus õiglane ja toimiv tasustamise süsteem. Uus töötasustamise kord on plaanis rakendada 2015. aastal.

Akadeemia peab oluliseks ka töötajate märkamist ja tunnustamist. Alates 2012. aastast valitakse lennuakadeemias aasta õppejõudu. Antud tiitel omistatakse õppejõule, kes on silma paistnud heade õpetamismeetoditega, keda iseloomustab hea esinemisoskus ja üliõpilassõbralikkus ning kes tegeleb aktiivselt enesetäiendamisega. 2013. aastal sai tunnustuse osaliseks Madis Parv ja 2014. aasta õppejõud selgub 2015. aasta kevadel. Lisaks antakse välja hea kolleegi tiitlit. Selle pälvib töötaja, kes on silma paistnud oma positiivsuse, sõbralikkuse, aktiivsuse ja initsiatiivikusega, kes on üles näidanud toetavat ja abistavat hoiakut teiste suhtes ning olnud soe ja usaldusväärne kolleeg ning suurepärase meeskonnakaaslane. 2014. aastal pidasid kaaskolleegid hea kolleegi tiitli vääriliseks endist rektorit Jaan Tamme.

4.4. Kvaliteeditagamine

Eesti Lennuakadeemia koolitustegevus peab vastama Eesti Vabariigi haridusõigusaktidele ja rahvusvahelistele lennundushariduse regulatsioonidele, mida rakendatakse koolitustegevuses kvaliteedi ja koolituse rahvusvahelise tunnustuse tagamiseks.

Eesti Lennuakadeemia juhtimissüsteemi arendati, et tagada parem hariduse ja lennunduse nõuete täitmine. 03.02.2014 nõukogu otsusega kinnitati Eesti Lennuakadeemia kvaliteedijuhtimise käsiraamat ning arendati interaktiivse käsiraamatu visuaali keskkonda. Kvaliteedijuhtimise käsiraamat annab ülevaate Eesti Lennuakadeemiast, selle kvaliteedijuhtimise süsteemist ja protsessidest.

Eesti Lennuakadeemia koolituse rahvusvahelistele nõuetele vastavust hindab regulaarselt Lennuamet. Nõuetele vastavuse tunnistamiseks on Lennuamet väljastanud koolitussertifikaadid:

- 1) Lennujuhtimiskoolitaja sertifikaat nr 4.7-13/11/001 (*Air Traffic Services Training Provider's Certificate* – välja antud 03.03.2015, kehtivusajaga 30.06.2017), mis annab õiguse läbi viia lennujuhtimise baasõpet ja ACS, ADV/ADI, APP, APS(RAD) pädevusõpet ning väljaõppejuhendaja koolitust (OJTI).
- 2) Lennukoolitusorganisatsiooni koolitussertifikaat nr EE/ATO/001 õhusõiduki juhtimise kutsealal (välja antud 08.07.2014 kehtivusega määramata ajaks), mis lubab korraldada lennuki liinipiloodi tervikkursust ATP(A) ja kopteri ametpiloodiloa tervikkursust CPL(H). Koolituses on lubatud kasutada Lennuameti sertifikaadi alusel lennu- ja navigatsiooniprotseduuride treeningseadet FNPT (kvalifikatsiooni sertifikaat nr EE-STD/001 ja nr EE-STD/002 välja antud 11.04.2013 kehtivusega määramata ajaks).
- 3) Lennundustehniliste töötajate koolitus- ja eksamineerimisorganisatsiooni sertifikaat nr EE.147.0001 (algselt väljastatud 05.01.2005, viimane muudatus versioon nr 3 kinnitatud 15.01.2015, kehtivusega määramata ajaks), mis annab õiguse viia läbi baaskoolitust A, B1 ja B2 kategooria lennundustehnilisele personalile.
- 4) Lennunduse erialakeele testija sertifikaadi No EST/LPTO/001 (väljastatud 18.12.2013 Lennuameti poolt kehtivusega määramata ajaks) ja Test of English for Aviation Ltd (Mayflower College, UK) poolt 9. veebruaril 2015 TEA eksami kohta välja antud litsentsi alusel võib Lennuakadeemia keeltekeskus võtta vastu lennundusspetsialistide ICAO nõuetele vastavaid inglise keele tasemeeksameid.

Kvaliteedi tagamine toimub koolitusorganisatsioonide käsiraamatute ja õppetegevuse kehtivatele nõuetele vastavusse viimisega. Seoses uute lennundusõigusaktide kehtima hakkamisega uuendati 2014. aastal piloodikoolituse koolituskäsiraamatuid ja alustati ohutusjuhtimissüsteemi rakendamise ja juhtimissüsteemi toimimise hindamiseks toimuvad kord aastas jaanuaris juhtimise

hindamise aastakoosolekud, kus analüüsitakse eelmise aasta eesmärkide täitmist ja seatakse eesmärgid järgmiseks aastaks. Kvaliteedialase teadlikkuse tõstmiseks viidi 2014. aasta maikuus lennuakadeemia töötajatele läbi kvaliteedijuhtimise koolitus.

Koolitusorganisatsioonide juhtimissüsteemi toimivust ja nõuetele vastavust kontrollitakse siseauditisüsteemi kaudu ja regulaarse Lennuameti järelevalve kaudu. Auditite käigus väljatoodud puudusi analüüsitakse, teadvustatakse puuduste olulisus ning määratakse korrigeerivate tegevuste eest vastutajad ja tähtajad. 2014. aasta korrigeerivad tegevused on rakendatud ja auditi leiud suletud. Lennuameti järelevalve auditite käigus ilmnenuid puudused on kõrvaldatud.

Tagasiside on üks oluline osa kõrghariduse kvaliteeditagamise süsteemist, kus info laekub auditi aruannetest, huvipoolte rahulolu-uuringutest, Lennuameti ettekirjutustest ja suuliste tähelepanekutena. Koostöö huvigruppidega on printsiip, mille kohaselt töötamise mõjus on kõrgem, kui huvigruppidega on loodud usaldusel ja teadmiste vahetamisel põhinevad vastastikku kasulikud partnerlussuhted, seda nii akadeemia kui üksiktöötaja tasemel. Akadeemia tagasisideküsitluse läbiviimise eesmärk on saada oluliste sihtrühmade hinnanguid oma tegevuste ja üldise toimimise tulemuslikkusele ning selgitada välja selle parendamise võimalused ja arendamisvaldkonnad. See aitab tagada korrigeerivate ja ennetavate tegevuste kindlaks määramise ja vastutajale suunamise.

Lennuakadeemias viidi 2014. aastal läbi tagasisideküsitlused rahulolu väljaselgitamiseks 3. ja 4. kursuse üliõpilastele (novembris), õpetamise ja õppeainete hindamiseks (juunist augustini), esmakursuslastele (septembris), töötajatele (novembris). Küsitluste tulemusi rakendatakse õpetamise kvaliteedi tõstmiseks, õppekavade programmi täiustamiseks ja arendamiseks, vastuvõtuprotsessi ja esmakursuslaste akadeemilise kohanemise tõhustamiseks ning koostöövõrgustiku laiendamiseks. Üliõpilaste küsitluste süsteem on arendamisel, et suurendada küsitluses osalevate üliõpilaste arvu ja tagada usaldusväärsemate andmete kogumine.

5. Eeldatavad arengusuunad järgmisel majandusaastal

5.1. Õppekeskkond

2014. aasta sügisel lõppes Ülenurme õppekeskuse garantiiperiood, mistõttu tehti viimased garantiitööd suvekuudel. Peamiselt tehti hoone vajumisest/liikumisest tingitud värviparandusi, korrastati jahutussüsteem ning parandati hoone ümbruse drenaaž. Üldiselt võib nentida, et ehituskvaliteet on olnud hea ja puuduseid ei ole palju esinenud.

Iga-aastased töötajate ja üliõpilaste rahulolu-uuringud on andnud kõrgeid hindeid õpi- ja töökeskkonnale.

Laboratooriumite ja simulaatorite edasiseks arendamiseks koostati Eesti Lennuakadeemia laborite arengukava 2014, kus kokkuvõtvalt on kirjeldatud edasine investeerimisvajadus.

Planeeritud on arendada mehitamata õhusõidukite käitamisega seonduvaid õppelaboreid.

2013.a alustatud lennujuhtimissimulaatori tarkvara edasiarendus viidi lõpule 2014.a jooksul.

Sidelaborisse muretseti 2014.a ja võeti kasutusele kaks firma HAMEG mõõteriistade komplekti, mis võimaldavad läbi viia kõiki olulisemaid raadiotehnilisi mõõtmisi, mida õpetatakse akadeemias nii taseme- kui täiendusõppes.

Meetme 3.2.4 "Rakenduskõrgharidusõppe ja õpetajakoolituse õppeinfrastruktuuri kaasajastamine" raames osutus edukaks ja rahastati 332 500 euroga projekt "Kopteri lennuimitaatori soetamine Eesti Lennuakadeemiale". Projekt realiseeritakse 2015.a jooksul ning selle tulemusena paraneb oluliselt õhusõiduki eriala (kopteri juhtimine) õppetöö kvaliteet ja täienduskoolituste võimekus.

5.2. Õppetöö

Läbiviidava õppetöö üldmaht jääb samaks eelneva aastaga.

Akadeemial on koostöölepingud Tartu Ülikooli, Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga. Nendele vastavalt viiakse ülikoolides läbi ELA õppekavade alusel õppetöö õppejõudude poolt, kelle kvalifikatsiooni tagab ülikool. TÜ/ELA ja EMÜ/ELA koostöölepingud hõlmavad esimese kolme semestri vältel osade ainete läbiviimist kõigil rakenduskõrgharidusõppe õppekavadel ning lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide eriala andmeside- ja infotöötlusseadmete käitamise spetsiaalsuse ühe mooduli läbiviimist TÜ-s. 2014/15. õppeaastal tõi akadeemia TÜ/ELA koostöölepinguliste ainete hulgast akadeemia aineteks majandusalased ained. Samal ajal suurenes lepingus vaba- ja valikainete hulk. Uus koostööleping reglementeerib võimaluse lennuakadeemias õppivatel väliskülalisüliõpilastel valida tasuta aineid TÜ õppeainete hulgast.

ELA/EMÜ koostöölepinguliste ainete hulgast toodi akadeemia õppeaineks informaatika.

ELA/TTÜ koostöölepingud hõlmavad lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide eriala navigatsiooni- ja seireseadmete spetsiaalsuse erialaõppe ühe mooduli läbiviimist. 2015/2016. õppeaastast alates enam spetsialiseerumist lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise õppekavas ei ole. Erialamoodul viiakse edaspidi läbi ainult koostöös TTÜ RSTI-ga.

Õppetöö läbiviijate hulgas on palju külalislektoreid lennundusettevõtetest, nende hulgas ka mitmeid akadeemia vilistlasi, samuti on õppetöösse kaasatud paljud akadeemia administratiivtöötajad. See tihendab sidet üliõpilaskonnaga ning aitab kaasa akadeemia ühtse liikmeskonna kujunemisele.

Õppekava tööühma ülesandeks on arendada õppekavasid lähtuvalt tööandjate ootustele ja kohandada vastavalt rahvusvahelise lennunduse arengusuundadele. Õppekavadesse on lisandunud õppeained, mis käsitlevad mehitamata õhusõidukite käitamist.

Õppekavaarenduse üks eesmärk on ka rahvusvahelistumise süsteemsem planeerimine ja mobiilsuse mahu suurendamine.

2015. aastal jätkub täienduskoolituse võimaluste pakkumine lennundusettevõtete töötajatele ja ICAO tasemeeksamite läbiviimine.

5.3. Akadeemia tutvustamine ja avalikud teenused

Avalike teenustena käsitleme üldsuse teavitamisele, lennundusvaldkonna ning -hariduse populariseerimisele suunatud tegevusi.

Lisaks sisseastumiskampaaniale ja reklaamitegevusele panustab lennuakadeemia lennundusharidust ja -valdkonda populariseerivate ürituste pakkumisse laiemale avalikkusele. Korraldame avalikke loenguid ning oleme muutnud avalikuks esmakursuslaste õppeaine "Sissejuhatus lennundusse" raames sügis- ja kevadsemestril toimuvad loengud, mis annavad igale soovijale hea ülevaate lennunduse arengusuundadest. Kokku korraldas lennuakadeemia 2014. aastal 25 avalikku loengut. Siinjuures tuleb märkida, et huvi nende vastu võiks olla suurem, sest huvilisi väljastpoolt akadeemiat külastab erinevaid avalikke loenguid üsna vähe.

Lisaks korraldame jätkuvalt tulevastele sisseastujatele ning teistele huvilistele loengukursust "Sissejuhatus lennunduserialadesse", mis aitab olla kandideerimisel paremini ette valmistunud. 2015. aasta märtsis algaval kursusel osaleb 30 inimest. Samuti võtame jooksvalt vastu tudengivarje. 2014. aasta sügissemestril võtsime vastu 25 tudengivarju. Tudengivarje on käinud erinevatest piirkondadest üle Eesti: Tallinnast, Viljandist, Tartust, Räpinast, Paidest, Rõngust, Kiilist, Tõrvast jm.

Jätkuvalt võtsime akadeemias vastu nii kooligruppe kui teisi huvigruppe (nt Eesti Lastearstide Selts, Playtech), kellele tutvustasime akadeemia õppevõimalusi ja -keskkonda. Aasta jooksul külastas akadeemiat 29 haridusvaldkonna huvigruppi, enda esindusega osalesime 12 messil või haridusüritusel üle Eesti.

Akadeemia töötajad ja tudengid käisid ka ise haridusasutuste koolitundides õppeasutust ja erialasid

tutvustamas. Koolide gümnaasiumiastmes andis lennundustegevuse korralduse osakonna juhataja ka ettevõtlusloengut "Kuidas saada miljonäriks?". Aasta jooksul külastati 9 erinevat kooli ning kokku tehti 10 külastust.

Lennundusvaldkonna populariseerimiseks pakume kõigile soovijatele ka jätkuvalt tasulise teenusena võimalust lennata lennusimulaatoris FNPT II/MCC. Lendamas käijatest on noorimad olnud põhikooliealised, vanimad üle 70-aastased. Simulaatorit kasutati huvilendudeks 2014. aastal ligikaudu 100 tundi.

Avalike ressursidena võimaldame kohviku ja raamatukogu külastamist. Meie õppehoones on toimunud erinevaid seminare ja infopäevi, mille raames oleme võimaldanud nii ruumide kasutamist kui tehnilist teenindamist.

6. Rektori hinnang sisekontrollisüsteemile

Rektorina hindan lennuakadeemia sisekontrollisüsteemi tõhusaks. Akadeemia sisekontrollisüsteemi rakendamisel on järgitud kehtivaid õigusakte ja rahvusvaheliselt üldtunnustatud standardeid. Hinnang sisekontrollisüsteemile põhineb muu hulgas siseauditi ja väliste hindajate (Lennuamet, Euroopa Lennundusohutusameti komisjon, EKKA hindamiskomisjon) aruannetes toodud informatsioonil ja riskide hindamise tulemustel, akadeemia rahvusvaheliste lennunduskoolituse struktuuriüksuste auditeerimise aruannetel ning juhtimise hindamise koosolekul eelneva perioodi tegevuse analüüsimise tulemustel. Auditite käigus väljatoodud puudused analüüsitakse, teadvustatakse puuduste olulisus ning määratakse korrigeeriva tegevuse eest vastutaja ja tähtaeg.

Lennukoolitusorganisatsiooni (ATO) auditeerimise valdkonnad on lennutegevus, õhusõidukite ülevaatus, lennutreeningseade FNPT, personali koolitus, üliõpilaste teooriakoolitus ja lennupraktika. Auditite eesmärk on hinnata erialase koolitustegevuse vastavust lennundusnõuetele (EU komisjoni määrus nr 1178/2011) ja valdkonna käsiraamatutele: ATO koolituskäsiraamatutele, tegevuskäsiraamatule ja juhtimiskäsiraamatule. Auditid korraldati vastavalt koolitusorganisatsioonide kvaliteedijuhi Jaanika Mølter koostatud ATO auditeerimise aastaplaanile. Erialaste lennundusnõuete täitmise kontrollimiseks viis 2014. aastal lennukoolitusorganisatsiooni auditid läbi lepinguline audiitor Jaanus Ojamets.

Lennundustehnilise personali koolitusorganisatsioonis (MTO) kuuluvad auditeerimisele õppevahendid, koolitusmaterjalid, tööruumid, töötajad, teooriakoolitus, praktika, eksamite korraldus, koolitusega seotud dokumentatsioon ja selle säilitamine, õppemeetodid, kvaliteeditagamine ja käsiraamat. Auditite eesmärk on hinnata erialase koolitustegevuse vastavust lennundusnõuetele, täpsemalt õhusõiduki hoolduse eriala koolitust reguleeriva EASA määruse 2042/2003 osale 66/147 ja osakonna tööd reguleerivale käsiraamatule MTOE. 2014. aastal koostas auditiplaani ja viis auditid läbi koolitusorganisatsioonide kvaliteedijuht Jaanika Mølter vastavalt aasta alguses koostatud auditeerimise plaanile.

Lennuliiklusteeninduse koolitusorganisatsiooni (ATSTO) auditid hõlmavad teooriakoolitust ja eksamite läbiviimist, koolituse korraldust ja dokumentatsiooni. 2014. aasta auditiplaani koostas ja auditid viis läbi koolitusorganisatsioonide kvaliteedijuht Jaanika Mølter.

Akadeemia sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide tegevuste lennundusnõuetele vastavuse haldamise eest vastutas koolitusorganisatsioonide kvaliteedijuht Jaanika Mølter.

Lennuakadeemia tegevuste haridusnõuete täitmise eest vastutas ning Rakenduskõrgkoolide Rektorete Nõukogu kvaliteeditöörühma töös osales personali- ja kvaliteedijuht Aiki Pärle. Kvaliteeditöörühmas tegeldi rakenduskõrgkoolide kvaliteedikindlustamise süsteemi arendamisega.

Akadeemia juhtimise struktuur ja töötajate suhtumine annavad kindlustunde, et akadeemia tegevus toimub vastavuses kvaliteedijuhtimissüsteemiga kehtestatud väljatöötatud

siseregulatsioonidokumendid ning nende rakendamine tagavad tõhusa sisekontrollisüsteemi, mis toimib, ühtib protseduurireeglites kirjeldatuga, tagab akadeemia seaduspärase ja säästliku toimimise ning ressursside kaitstuse. Akadeemia tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne. Rektarina tagan organisatsioonikultuuri arendamise ja vajalike kvalifitseeritud töötajate olemasolu akadeemia ülesannete täitmiseks ning vastavalt sisemisele riski- ja kontrollitunnetusele on täiendavalt analüüsitud erinevaid valdkondi.

Rektorina hindan sisekontrollisüsteemi toimimise heaks.

Jaanus Jakimenko
Eesti Lennuakadeemia rektor

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Rektori kinnitus raamatupidamise aastaaruandele

Rektor kinnitab oma vastutust lehekülgedel 17 kuni 22 toodud Eesti Lennuakadeemia 2014. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitab oma parimas teadmises, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Lennuakadeemia finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Jaanus Jakimenko rektor

Ülenurme, 31. märts 2015

Bilanss	31.12.2014	31.12.2013
eurodes sendi täpsusega		
Varad	4 265 089,41	4 616 057,46
Käibevara	351 253,32	299 354,90
Raha ja pangakontod	313 665,18	221 643,65
Muud nõuded ja ettemaksud	37 588,14	77 711,25
Põhivara	3 913 836,09	4 316 702,56
Materiaalne põhivara	3 708 425,77	4 072 989,55
Immateriaalne põhivara	205 410,32	243 713,01
Kohustused ja netovara	4 265 089,41	4 616 057,46
Lühiajalised kohustused	277 802,05	206 212,85
Võlad tarnijatele	21 377,26	25 963,69
Võlad töötajatele	35 694,10	42 511,54
Muud kohustused ja saadud ettemaksud	220 730,69	137 737,62
Netovara	3 987 287,36	4 409 844,61

Tulemiaruanne	2014	2013
eurodes sendi täpsusega		
Tegevustulud	258 740,59	1 059 712,60
Saadud toetused	6 474,80	956 726,91
Kaupade ja teenuste müük	173 240,17	102 985,69
Muud tegevustulud	79 025,62	0,00
Tegevuskulud	-3 376 932,89	-3 739 556,28
Antud toetused	-105 502,42	-424 817,99
Sotsiaaltoetused	-85 337,57	-103 170,33
Muud toetused	-20 164,85	-321 647,66
Tööjõukulud	-1 320 252,93	-1 358 793,03
Majandamiskulud	-1 354 597,64	-1 315 970,24
Muud tegevuskulud	-127 757,60	-173 044,64
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-468 822,30	-466 930,38
Tegevustulem	-3 118 192,30	-2 679 843,68
Aruandeperioodi tulem	-3 118 192,30	-2 679 843,68
Siirded	3 118 192,30	2 679 843,68

Riigieelarve täitmise aruanne
eurodes sendi täpsusega

Liik	Konto	Ob- jekt	Tege- vus- ala	Sisu selgitus	Esiagne eelarve 2014	Lõplik eelarve 2014	Tegelik eelarve täitmine 2014	Tegelik täitmine miinus lõplik eelarve	Üle viidud 2015. aastasse
KOOND									
TULUD KOKKU					115 000,00				
	3			Tegevustulud	115 000,00	449 844,87	449 864,87	0,00	0,00
	32			Kaupade ja teenuste müük	115 000,00	238 763,00	238 763,00	0,00	0,00
	322			Tulu majandustege- vusest	115 000,00	238 763,00	238 763,00	0,00	0,00
	35			Saadud toetused	0,00	211 081,87	211 081,87	0,00	0,00
	358			Saadud kodumaised toetused	0,00	67 505,28	67 505,28	0,00	0,00
	359			Saadud välistoetused	0,00	143 576,59	143 576,59	0,00	0,00
	38			Muud tulud	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00
	388			Muud eespool nimetamata tulud	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00
KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU					-2 769 801,00	-3 416 368,88	-3 043 540,39	372 828,49	--372 826,91
			09	Haridus	-2 756 801,00	-3 387 567,88	-3 015 193,39	372 374,49	-372 372,91
KULUD KOKKU					-2 756 801,00	-3 334 767,88	-2 962 393,39	372 374,49	-372 372,91
				Tegevuskulud	-2 756 801,00	-3 334 767,88	-2 962 393,39	372 374,49	-372 372,91
	4			Antud toetused ja muud ülekanded	0,00	-105 108,82	-105 108,82	0,00	0,00
	5			Töajõu- ja majandamisku- lud	-117 618,00	-515 291,87	-201 626,69	313 665,18	-313 665,18
				Määratlemata majandusliku sisuga tegevuskulud	-2 639 183,00	-2 714 367,19	-2 655 657,88	58 709,31	-58 707,73
INVESTEERINGUD KOKKU					-13 000,00	-81 601,00	-81 147,00	454,00	-454,00
PIIRMÄÄRAD									
Tulud kokku					0,00				
	3			Tegevustulud	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00
	38			Muud tulud	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00

10	388			Muud eespool nimetatamata tulud			20,00		
KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU					-2 654 801,00	-2 744 880,36	-2 685 717,05	59 163,31	-59 161,73
KULUD KOKKU					-2 641 801,00	-2 716 079,36	-2 657 370,05	58 709,31	-58 707,73
Tegevuskulud					-2 641 801,00	-2 716 079,36	-2 657 370,05	58 709,31	-58 707,73
20		TK020001	09	Kõrghariduse õppetootused	-52 857,00	-55 457,00	-55 455,42	1,58	0,00
20		TK020003	09	Kõrgkoolide tegevustoetus	-2 586 326,00	-2 658 910,19	-2 600 202,46	58 707,73	-58 707,73
	5			Tööjõu- ja majandamiskulud	-2 618,00	-1 712,17	-1 712,17	0,00	0,00
10	5	SE000001	09	Õppelaenu tagasimaksmisega seotud kulud	-2 618,00	-1 712,17	-1 712,17	0,00	0,00
INVESTEERINGUD KOKKU					-13 000,00	-28 801,00	-28 347,00	454,00	-454,00
30		IN020018	09		-13 000,00	-28 801,00	-28 347,00	454,00	-454,00
TULUD JA TULUDEST SÕLTUVAD KULUD									
Tulud kokku					0,00	-63 734,83	249 930,35	313 665,18	-313 665,18
	3			Tegevustulud	115 000,00	449 844,87	449 844,87	0,00	0,00
	32			Kaupade ja teenuste müük	115 000,00	238 763,00	238 763,00	0,00	0,00
40	322			Tulu majandustegevusest	115 000,00	238 763,00	238 763,00	0,00	0,00
	38			Muud tulud	0,00	211 081,87	211 081,87	0,00	0,00
40	359	VT000099		Saadud muud välisloetused	0,00	143 576,59	143 576,59	0,00	0,00
40	358			Saadud kodumaised toetused	0,00	67 505,28	67 505,28	0,00	0,00
KULUD JA INVESTEERINGUD KOKKU					-115 000,00	-671 488,52	-357 823,34	313 665,18	-313 665,18
KULUD KOKKU					-115 000,00	-618 688,52	-305 023,34	313 665,18	-313 665,18
Tegevuskulud					-115 000,00	-618 688,52	-305 023,34	313 665,18	-313 665,18
	4			Antud toetused ja muud ülekanded	0,00	-105 108,82	-105 108,82	0,00	0,00

40	41		09	Sotsiaaltoetused	0,00	-34 228,80	-34 228,80	0,00	0,00
40	450		09	Antud sihtotstarbelised toetused	0,00	-70 880,02	-70 880,02	0,00	0,00
	5			Tööjõu- ja majandamiskulud	-115 000,00	-513 579,70	-199 914,52	313 665,18	-313 665,18
40	5		09	Rakenduskõrgkoolid	-115 000,00	-513 579,70	-199 914,52	313 665,18	-313 665,18
INVESTEERINGUD KOKKU					0,00	-52 800,00	-52 800,00	0,00	0,00
40		IN020144	09		0,00	-52 800,00	-52 800,00	0,00	0,00
SIIRDED RIIGIKASSAGA JA RAHA JÄÄK									
		Netosiirded riigikassaga					2 685 697,05		
		Raha jääk aasta algul					221 643,65		
		Raha jääk aasta lõpul					313 665,18		